

**TECHNISCHE VOORTGANGSRAPPORTAGE INVOERING EMD/WDH EN BSN
TWEEDE KAMER > JUNI - NOVEMBER 2007**

Programma Invoering EMD/WDH en BSN

Parnassusplein 5
2511 XV Den Haag

Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

info@invoering-epd.nl
www.invoering-epd.nl

Inhoudsopgave

Management samenvatting	3
Inleiding	6
1. ICT Leveranciers	7
2. Invoering EMD/WDH.....	8
2.1. Zorgaanbieders die zich gekwalificeerd hebben als GBZ.....	9
2.2. Pilot WDH in regio Twente.....	10
2.3. Pilots EMD in regio Rijnmond en Amsterdam.....	11
2.4. Landelijke invoering EMD/WDH.....	11
3. Invoering BSN in de zorg.....	14
4. Ondersteuning en voorlichting invoering EMD/WDH en BSN	16
4.1. Communicatie en voorlichting	16
4.2. Ontwikkeling implementatieloket en –hulpmiddelen.....	17

Management samenvatting

Voor u ligt de voortgangsrapportage over de invoering EMD/WDH en BSN over de periode juni tot november 2007.

Het ministerie van VWS en haar partners werken aan de invoering van het (landelijk) elektronisch patiëntendossier (EPD). Begonnen wordt met de invoering van de ICT infrastructuur en de eerste twee toepassingen van landelijke uitwisseling, namelijk het elektronisch medicatiedossier (EMD) en het waarneemdossier huisartsen (WDH). Daarnaast zal het BSN in de gehele zorgsector worden ingevoerd.

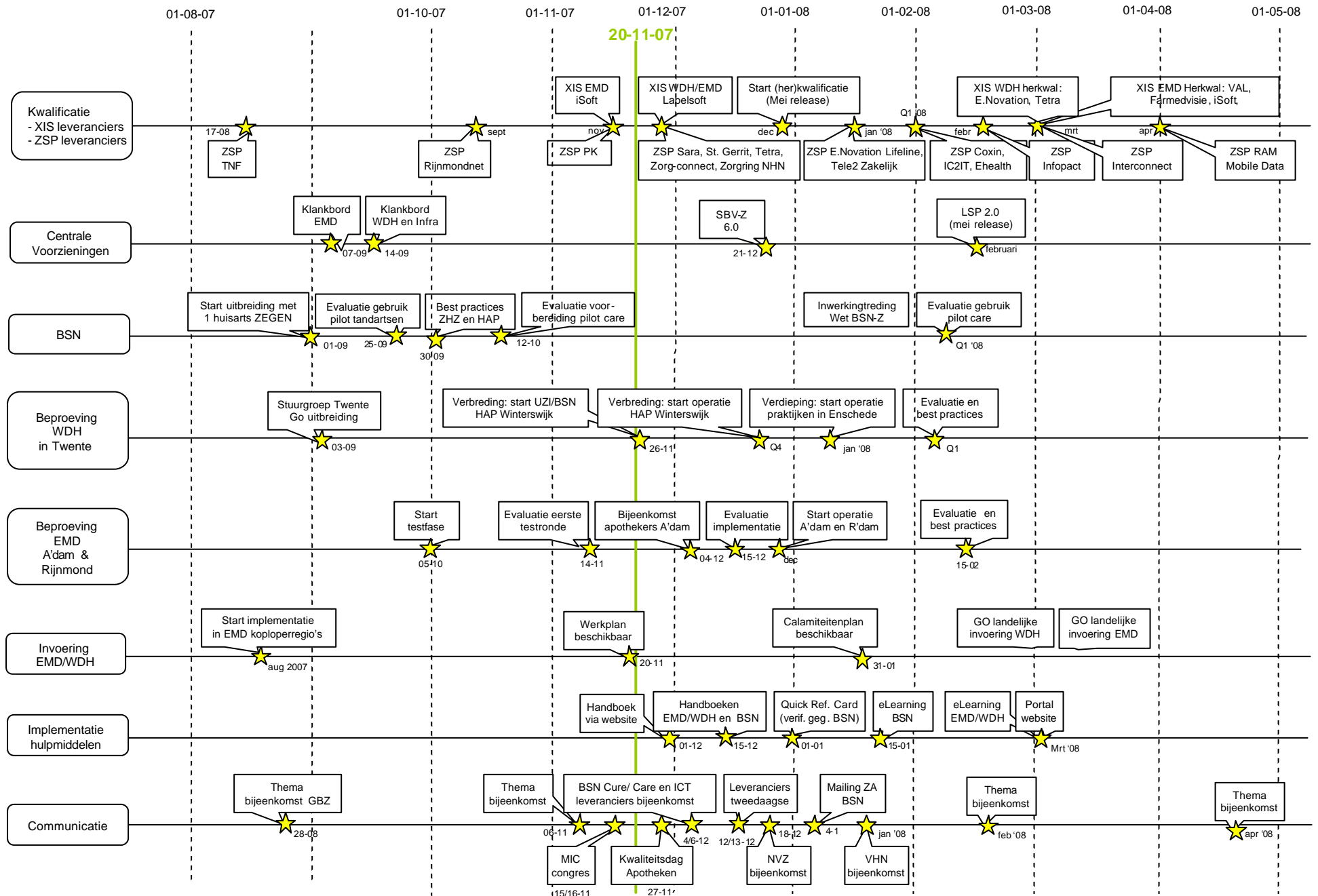
Een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen.

- Om EMD of WDH te kunnen gebruiken, dient het informatiesysteem van de zorgaanbieder gekwalificeerd te zijn. Deze kwalificatie levert een belangrijke bijdrage aan de borging van veilige en betrouwbare gegevensuitwisseling.
 - Drie leveranciers van informatiesystemen voor huisartspraktijken hebben hun systeem al laten kwalificeren. In het 2^e kwartaal van 2008 staan nog eens drie leveranciers ingepland om ook hun applicatie te voorzien van een kwalificatie. Dit betekent dat medio 2008 zes van de tien informatiesystemen het gebruik van WDH bij huisartspraktijken kunnen ondersteunen.
 - Voor de huisartsenposten zijn vijf informatiesystemen in omloop, waarvan inmiddels vier zijn voorzien van een kwalificatie, samen goed voor een marktaandeel van bijna 90%.
 - De helft van de ziekenhuis informatiesystemen (drie van zes) is voorzien van een kwalificatie en ondersteunt daarmee het gebruik van EMD. Een van de leveranciers verwacht in de eerste helft van 2008 een applicatie te hebben die voldoet aan de kwalificatie-eisen; de vier systemen hebben een marktaandeel van ruim 75%.
 - Voor de apotheken zijn op dit moment drie informatiesystemen beschikbaar die het gebruik van EMD ondersteunen. Twee leveranciers hebben ingepland om uiterlijk het 2^e kwartaal van 2008 het systeem gekwalificeerd te hebben.
- Voor wat betreft de invoering van BSN kan worden gemeld dat meer dan 80% van genoemde informatiesystemen nu al BSN-geschikt zijn.
- Vier van de 21 leveranciers van netwerkdiensten in de zorg hebben zich inmiddels gekwalificeerd als zorgserviceprovider (ZSP). Vijf leveranciers zijn het kwalificatietraject gestart. Eind dit jaar hebben daarmee negen leveranciers zich gekwalificeerd als ZSP. De markt van gekwalificeerde ZSP's ontwikkelt zich goed en houdt gelijke tred met de aansluitplanning van zorgaanbieders.
- Ter voorbereiding op de landelijke invoering van EMD-WDH is een invoeringsstrategie ontwikkeld en vertaald naar een invoeringsplan voor EMD en WDH. Strategie en plan hebben de instemming van de betrokken koepelorganisaties.
- Onderdeel van het invoeringsplan EMD-WDH is het opstellen van een planning. Dit gebeurt in overleg met de leveranciers van de zorginformatiesystemen, de betrokken gebruikersverenigingen en regionale samenwerkingsverbanden van zorgaanbieders in het land. Planningen worden afgestemd met de centrale voorzieningen (UZI, SBV-z en landelijk schakelpunt) voor een maximale benutting van de capaciteit van deze voorzieningen.
- In de koploperregio Twente waar de pilot WDH wordt uitgevoerd, zijn 5 huisartspraktijken en 1 huisartsenpost uit Enschede gekwalificeerd als goed beheerd zorgsysteem (GBZ) en aangesloten op het landelijk schakelpunt. De aanvangsproblemen op de huisartsenpost deze zomer zijn achter de rug en de pilot wordt nu uitgebreid met meer huisartspraktijken. Aanvullend is op de huisartsenpost

in Winterswijk gestart met het implementeren van UZI passen en BSN's vooruitlopend op de aansluiting op het LSP.

- Ook in koploperregio Nijmegen zijn inmiddels de huisartsenpost en een huisartsenpraktijk aangesloten op het LSP en volgen de komende weken meer huisartsenpraktijken. In koploperregio's Utrecht, Drenthe en Friesland zijn de voorbereidingen in vergevorderd stadium en sluiten de eerste zorgaanbieders begin 2008 aan.
- In de EMD pilotregio zijn in juli, augustus en september ervaringen opgedaan met UZI en BSN en de voorbereidingen getroffen om aan te sluiten op het LSP. Het St. Franciscus Gasthuis en de apothekers in de EMD pilot Rijnmond zijn in oktober gestart met de ketentesten. Ook in Amsterdam vinden testen plaats. Het BovenIJ ziekenhuis heeft in de testomgeving succesvol berichten uitgewisseld met het LSP.
- Het St. Jansdal ziekenhuis in Harderwijk en drie apotheken zullen naar verwachting rond de jaarwisseling aansluiten in het kader van EMD. Het psychiatrisch ziekenhuis in de koploperregio Noord-Holland Noord streeft naar aansluiting in het eerste kwartaal van 2008.
- De vele leerervaringen die opgedaan zijn in de diverse pilots, worden vertaald naar best practices en komen voor het zorgveld beschikbaar in de handboeken die voor de invoering van EMD/WDH ontwikkeld zijn.
- De aanpak voor de landelijke invoering van het BSN is geactualiseerd in het licht van de pilotervaringen, de aanpak voor de landelijke invoering EMD/WDH en de voortgang van de wetgeving. Er zijn ervaringen opgedaan in BSN pilots in een ziekenhuis, huisartsenpost en vier tandartsen. De ervaringen zijn verwerkt in best practices en komen voor het zorgveld beschikbaar in het handboek BSN. In de pilot in de care (AWBZ) worden nog ervaringen opgedaan, in oktober is de evaluatie van de start- en voorbereidingsfase gestart.
- Er wordt één loket gerealiseerd waar zorgaanbieders tijdens het implementatie-traject ondersteund worden met tal van middelen. Het loket wordt in het eerste kwartaal van 2008 gerealiseerd. In deze periode wordt ook de e-learning module BSN opgeleverd, die beschikbaar komt voor alle zorgaanbieders die te maken krijgen met het BSN.

Mijlpalen planning

Inleiding

Voor u ligt de voortgangsrapportage over de invoering EMD/WDH en BSN over de periode juni tot november 2007.

Het ministerie van VWS en haar partners werken aan de invoering van het (landelijk) elektronisch patiëntendossier (EPD). Begonnen wordt met de invoering van de ICT infrastructuur en de eerste twee toepassingen van landelijke uitwisseling, namelijk het elektronisch medicatiedossier (EMD) en het waarneemdossier huisartsen (WDH). Daarnaast zal het BSN in de gehele zorgsector worden ingevoerd. Het gaat hierbij om:

1. Invoering BSN in de zorg

Het burgerservicenummer (BSN) maakt in de zorgsector een eind aan de verschillende persoonsnummers die zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars nu nog gebruiken. Door het BSN te gebruiken vermindert het aantal fouten bij het uitwisselen van patiëntgegevens. Het BSN wordt onder andere gebruikt om op een betrouwbare en veilige manier patiëntgegevens uit te wisselen via het landelijk elektronisch patiënt dossier (EPD).

2. Invoering EMD/WDH

Het landelijk EPD start met twee belangrijke onderdelen, namelijk het elektronisch medicatiedossier (EMD, de medicatiegegevens van een patiënt) en het waarneemdossier huisartsen (WDH, elektronische samenvattingen van de belangrijkste gegevens die worden uitgewisseld tussen huisartsen en waarnemers). EMD en WDH worden in fasen ingevoerd.

De invoering van EMD/WDH is gestart met een Proof of Concept (PoC) fase. In de PoC zijn de verschillende componenten van de architectuur en zorginformatiesystemen met elkaar in relatie getest. In mei 2007 is de PoC afgerond. De zorginformatiesystemen van de deelnemende leveranciers zijn afsluitend gekwalificeerd.

De invoering van EMD/WDH start in zogenaamde koploperregio's. Regio Twente loopt voorop met de invoering van het WDH. Regio Amsterdam en regio Rijnmond bijten de spits af voor het EMD.

De overige WDH koploperregio's zijn: Nijmegen, Utrecht, Drenthe, Friesland en Leiden. De overige EMD koploperregio's zijn: Nijmegen, Noord-Holland Noord en Harderwijk. Deze regio's treffen voorbereidingen om, met inachtneming van leermomenten uit de pilotregio's, te starten met EMD/WDH.

Nadat WDH en EMD in de praktijk beproefd zijn, zullen de overige zorgaanbieders aansluiten op het landelijk schakelpunt (LSP).

1. ICT Leveranciers

Omschrijving

Op het LSP mogen alleen zorgaanbieders aansluiten die beschikken over een Goed Beheerd Zorgsysteem (GBZ). GBZ'en zijn zorgsystemen die voldoen aan het totale programma van eisen. Hierin is onderscheid te maken tussen eisen die betrekking hebben op:

- de applicatie (ook wel zorg informatie systeem of XIS genoemd);
- de netwerkdienst (Zorg Service Provider - ZSP);
- de ICT-omgeving en organisatie van de zorgaanbieder.

1. XIS-kwalificatie

Om zeker te stellen dat een applicatie voldoet aan de applicatie eisen, kan een leverancier de applicatie bij NICTIZ laten kwalificeren. Indien de applicatie inderdaad voldoet, wordt door NICTIZ een zogenaamde XIS-kwalificatie verstrekt.

2. ZSP-kwalificatie

Ook een leverancier van netwerkdiensten kan zijn product laten kwalificeren. Indien de netwerkdienst conform de eisen functioneert, wordt een zogenaamde ZSP-kwalificatie verstrekt.

Stand van zaken

1. ZSP-kwalificatie

In de afgelopen periode hebben drie ZSP-leveranciers zich gekwalificeerd. Dit betreft leverancier TNF, Rijnmondnet en PK. De kwalificatietrajecten van Sara, Stichting Gerrit, Tetra, ZorgConnect en Zorgring Noord-Holland Noord worden in november afgerond. Dit brengt het aantal gekwalificeerde ZSP'ers eind dit jaar op negen. De markt van gekwalificeerde ZSP's ontwikkelt zich goed en houdt gelijke tred met de aansluitplanning van zorgaanbieders.

In het overzicht op de volgende pagina is aangegeven welke kandidaat-ZSP'ers zich hebben aangemeld en staat aangegeven of en zo ja, op welke datum de leverancier is ingepland voor kwalificatie. De wijzigingen worden steeds verwerkt in het overzicht dat gepubliceerd is op de site www.invoering-epd.nl.

ZSP-leverancier	Kwalificatie	
	status	datum
E-Zorg	gereed	feb-07
TNF	gereed	aug-07
Rijnmondnet	gereed	sep-07
PK	gereed	nov-07
Sara	in behandeling	nov-07
Stichting Gerrit	in behandeling	nov-07
Tetra	in behandeling	nov-07
Zorg-connect (KPN)	in behandeling	nov-07
Zorgring Noord-Holland Noord	in behandeling	nov-07
E.Novation Lifeline	in behandeling	jan-08
Tele2 Zakelijke Markt	in behandeling	jan-08
Infopact	in behandeling	feb-08
Interconnect	in behandeling	mrt-08
RAM Mobile Data	in behandeling	apr-08
Coxin	aangemeld	1e kw 2008
IC2IT	aangemeld	1e kw 2008
Zorgplan BV (GelreNet en SleutelNet)	aangemeld	1e kw 2008
Ehealth (Pharmapartners)	aangemeld	nog niet bekend
Labelsoft	aangemeld	nog niet bekend
XS4ALL	aangemeld	nog niet bekend
Webnoord	aangemeld	nog niet bekend

2. XIS kwalificaties

Er is een overzicht opgesteld met daarin per applicatie de status voor de volgende onderwerpen:

- ondersteuning van het gebruik van BSN
- typekwalificatie op basis van de AORTA release in augustus 2006
- typekwalificatie op basis van de AORTA release in mei 2007
- uitlevering van de applicatie met een AORTA mei 2007 kwalificatie

Zie onderstaand overzicht.

Nieuw is de informatie over kwalificatie van XIS-applicaties tegen de specificaties van de volgende AORTA-release (deze specificaties zijn in mei 2007 gepubliceerd). Vanaf half januari kunnen leverancier in dit kader testen, de kwalificatietrajecten starten vanaf half februari. De eerste vijf leveranciers hebben hun applicatie al in laten plannen voor herkwalificatie. Voor de overige applicaties is, indien bekend, aangegeven in welke kwartaal naar verwachting de typekwalificatie succesvol zal zijn afgerond. Eind dit jaar zal meer inzicht bestaan in de kwalificatie planning. Door vrijwel alle leveranciers is aangegeven dat eerst binnen een beperkte klantengroep ervaring opgedaan gaat worden met de nieuwe release. Pas daarna komt een versie beschikbaar voor gebruik door alle klanten.

XIS leverancier	Applicatie	Type	Toepassing	BSN geschikt	Type kwalificatie Augustus '06 [2]	Type kwalificatie Mei '07 [2]	Mei '07 versie beschikbaar
VAL	(VAL VidiVici)	AIS	EMD	ja	ja	mrt-08	Q1 2008
Infotechnology	Smartdossier	AIS	EMD	ja	ja	Q2 2008	niet bekend
Microbais	Aposys	AIS	EMD	ja	ja	Q2 2008	niet bekend
Caresoft	FarmaSys	AIS	EMD	onbekend	-	niet bekend	niet bekend
Euroned	Mira	AIS	EMD	ja	-	Q2 2008	Q2/Q3 2008
Promedico	Promedico-ASP	AIS	EMD	ja	-	Q2 2008	Q2 2008
Pharmapartners	Pharmacom	AIS	EMD	ja	-	niet bekend	niet bekend
Labelsoft	Callmanager	HAPIS	EMD	ja	ja	Q2 2008	niet bekend
Uzorg	Nachtwacht	HAPIS	EMD	ja	-	Q2 2008	niet bekend
Farmedvisie	FarMedRX	ZAIS	EMD	ja	ja	mrt-08	Q2 2008
iSoft	Centrasys	ZAIS	EMD	ja	-	niet bekend	niet bekend
Pharmapartners	Zamicom	ZAIS	EMD	ja	-	niet bekend	niet bekend
TM software	Pharma	ZAIS	EMD	onbekend	-	niet bekend	niet bekend
Chipsoft	CS-EZIS	ZIS	EMD	ja	ja	Q2 2008	Q2/Q3 2008
Isala Klinieken	EriDanos	ZIS	EMD	ja	ja	Q2 2008	Q2 2008
iSoft	Mirador	ZIS	EMD	ja	ja	mrt-08	Q2 2008
McKesson	X/Care	ZIS	EMD	ja	-	Q2 2008	niet bekend
SAP	solution	ZIS	EMD	nee	-	Q3 2008	niet bekend
Siemens	Soarian	ZIS	EMD	nee	-	Q3 2008	Q3 2008
E.Novation	Adastra	HAPIS	WDH	ja	ja	mrt-08	Q2 2008
Protopics	HAP-MD	HAPIS	WDH	ja	ja	Q2 2008	Q2 2008
Uzorg	Nachtwacht	HAPIS	WDH	ja	ja	Q2 2008	niet bekend
Labelsoft	Callmanager	HAPIS	WDH	ja	ja	Q2 2008	niet bekend
Pharmapartners	Hapicom	HAPIS	WDH	ja	-	niet bekend	niet bekend
Omnihis	OmniHis/Scipio	HIS	WDH	ja	ja	Q2 2008	niet bekend
Promedico	Promedico-ASP	HIS	WDH	ja	ja	Q2 2008	Q2 2008
Tetra	Tetrahis	HIS	WDH	ja	ja	mrt-08	Q1 2008
Labelsoft	Zorgdossier	HIS	WDH	ja	-	Q2 2008	niet bekend
Infotechnology	Smartdossier	HIS	WDH	ja	-	niet bekend	niet bekend
Coxin	Xhis	HIS	WDH	nee	-	Q2 2008	niet bekend
Euroned	Mira	HIS	WDH	ja	-	Q2 2008	Q2/Q3 2008
iSoft	Microhis	HIS	WDH	ja	-	Q1/Q2 2009	Q2 2009
Microbais	HetHIS	HIS	WDH	nee	-	niet bekend	niet bekend
Pharmapartners	Medicom	HIS	WDH	ja	-	niet bekend	niet bekend

[1] BSN ondersteund inclusief communicatie met SBV-Z

[2] In bezit van typekwalificatie of geplande datum voor verkrijgen ervan

2. Invoering EMD/WDH

De invoering van EMD/WDH verloopt stapsgewijs. De invoering is gestart met een Proof of Concept (PoC) fase. Deze fase is in mei 2007 afgerond.

De invoering van het EMD/WDH gaat vervolgens van start in de koploperregio's. Regio Twente loopt voorop met de invoering van WDH. Regio Amsterdam-Noord en regio Rotterdam-Rijnmond bijten de spits af voor EMD. De pilots vervullen een belangrijke rol om praktijkervaring op te doen en kinderziektes op te sporen en op te lossen. De praktijkervaringen worden door twee onderzoeksbureaus geanalyseerd en geëvalueerd.

De overige koploperregio's treffen voorbereidingen om te starten met EMD en/of WDH. De overige WDH koploperregio's zijn: Nijmegen, Utrecht, Drenthe, Friesland en Leiden. De overige EMD koploperregio's zijn: Nijmegen, Noord-Holland Noord en Harderwijk.

Het besluit om te starten met de grootschalige landelijke uitrol zal mede gebaseerd zijn op deze externe evaluaties van de pilots en de ervaringen opgedaan in de volgende koploperregio's.

2.1. Zorgaanbieders die zich gekwalificeerd hebben als GBZ

Om te kunnen aansluiten op het LSP, dient een zorgaanbieder te verklaren dat voldaan wordt aan de eisen voor een GBZ. Dit doet een zorgaanbieder door het ondertekenen van de Eigen Verklaring die een bijlage is van de deelnemersovereenkomst tussen NICTIZ en de zorgaanbieder. De volgende zorgaanbieders hebben zich in de periode van juni tot en met november gekwalificeerd als GBZ:

Goed Beheerd Zorgsysteem	Regio	XIS-leverancier	ZSP
Huisartsenpraktijk Lesterhuis en Geenen	Twente	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsenpraktijk A. Jeeninga	Twente	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsenpraktijk P.F.J. Kroeze	Twente	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsenpraktijk Sanders	Twente	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsenpraktijk Machiels	Twente	Promedico ASP	Ezorg
Centrale Huisartsen Post Enschede	Twente	Protopics	Ezorg
Gezondheidscentrum Lindenholt	Nijmegen	Promedico ASP	Ezorg
HA Praktijk van der Put	Nijmegen	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsengroepspraktijk St. Anna	Nijmegen	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsenpraktijk F.L.M.J. Jansen	Nijmegen	Promedico ASP	Ezorg
Huisartsenpost Coöperatieve Huisartsendiensten Nijmegen en Omgeving	Nijmegen	Uzorg (Nachtwacht)	TNF

2.2. Pilot WDH in regio Twente

Omschrijving

In de pilot in Twente wordt op beheersbare wijze, in de praktijk, kennis gemaakt met de invoer en het gebruik van WDH, de daarbij behorende werkwijze en de daarvoor benodigde landelijke infrastructuur voor de zorg (AORTA).

Mijlpalen

		Omschrijving	Datum
v	1	Pilotregio geselecteerd	08-05-2006
v	2	Kadernotitie	27-09-2006
v	3	Definitief PvA	31-01-2007
v	4	Start invoering WDH in Enschede	01-11-2006
v	5	Start voorbereiding WDH in Winterswijk	01-03-2007
v	6	Start operatie WDH in Enschede	26-03-2007
v	7	Evaluatie implementatie	25-06-2007
v	8	Bijeenkomst stuurgroep in Twente	03-09-2007
	9	Uitbreiding huisartsenpraktijken en huisartsenpost in Enschede	Q1 2008
	10	Evaluatie operatie	Q1 2008

Stand van zaken

Regio Twente

Sinds 26 maart 2007 is men op de huisartsenpost in Enschede gestart met het opvragen van professionele samenvattingen en het terugsturen van waarneem retourberichten naar en van de aan de pilot WDH deelnemende huisartsen. Er is al een groot aantal bevindingen gedaan en opgelost door de deelnemende zorgverleners, leveranciers en de centrale voorzieningen. De aanvangsproblemen op de huisartsenpost in Enschede zijn achter de rug. Sinds medio oktober zijn op wekelijkse basis gebruiksrapportages beschikbaar van het LSP, de SBV-Z en de XIS-leveranciers.

De stuurgroep in Enschede heeft op 1 oktober het besluit genomen om de pilot uit te breiden met tien huisartsenpraktijken. Het doel van deze uitbreiding is tweeledig. Er wordt meer ervaring opgedaan met de implementatie en met het gebruik van WDH. De ervaringen opgedaan door de eerste groep worden gedeeld met de volgende groep. De huisartsenpraktijken streven er naar om in februari aan te sluiten.

Naast de huisartsen in Enschede zijn een groep huisartsen en een huisartsenpost in de regio Zutphen/Winterswijk gestart met de invoering van WDH. De huisartsenpost in Winterswijk heeft de eerste UZI-middelen aangevraagd en treft voorbereidingen om WDH in te voeren. Leverancier van het HAP-IS systeem, Labelsoft, is inmiddels gekwalificeerd. Ook met leverancier Promedico zijn afspraken gemaakt over deelname aan de uitbreiding van de pilot in Twente.

Het evaluatieonderzoek wordt in de maanden november en december voortgezet. De focus van dit vervolgonderzoek zal liggen bij het gebruik in de praktijk van WDH en BSN. De rapportage van dit onderzoek komt begin 2008 beschikbaar.

2.3. Pilots EMD in regio Rijnmond en Amsterdam

Omschrijving

Het EMD zal voor het eerst in de praktijk beproefd worden in de regio's Amsterdam en Rijnmond. De pilot wordt gefaseerd uitgevoerd. Het beproeven van het EMD vindt eerst plaats in een beperkte omgeving. Aan de eerste fase van de pilot nemen in Rotterdam het Sint Franciscus Gasthuis en drie apotheken deel, daarna vindt uitbreiding naar overige Microbais apotheken plaats. In Amsterdam zal het BovenIJ ziekenhuis met twee apotheken in Amsterdam Noord starten, daarna kan uitbreiding naar apotheken en de HAP plaatsvinden.

Mijlpalen

		Omschrijving	Datum
v	1	Start voorbereiding EMD in Rijnmond en Amsterdam	01-01-2007
v	2	Kadernotitie en definitief PVA	31-01-2007
v	3	XIS type goedkeuring software van leverancier Microbais	09-07-2007
v	4	ZSP-kwalificatie leverancier Rijnmondnet	04-10-2007
v	5	Start ketentesten	oktober 2007
	6	Evaluatie implementatiefase	17-12-2007
	7	Start operatie in regio Rijnmond en Amsterdam	december 2007
	8	Evaluatie operatiefase	01-02-2007

Stand van zaken

Rijnmond

In juli, augustus en september hebben de deelnemers aan de EMD pilot in regio Rijnmond ervaringen opgedaan met de invoering van UZI-middelen en BSN en zijn de nodige voorbereidingen getroffen om aan te sluiten op het LSP. Op 4 oktober is de ZSP van het ziekenhuis (Rijnmondnet) gekwalificeerd. Hiermee zijn alle componenten gereed om in de keten van apotheken - ZSP - LSP - ziekenhuis testen uit te voeren. In oktober zijn zowel het Sint Franciscus Gasthuis als de apothekers in regio Rijnmond gestart met de testen. Deze testen verlopen voorspoedig, al blijft het gebruik van de UZI-pas in de dynamische omgeving van een apotheek een aandachtspunt. De bevindingen die uit de testen naar voren komen, zijn in november besproken met alle betrokkenen (zorgverleners, leveranciers, VWS) en worden opgepakt. De planning is om de testen in november af te ronden. En in december aan te sluiten. In november voert Plexus een evaluatie uit op de fase "implementatie Rijnmond". Hierin worden de stappen tot en met de aansluiting op het LSP geëvalueerd.

Amsterdam

Ook in Amsterdam zijn de voorbereidingen voor invoering van het EMD aan de gang. Zowel de apothekers als het ziekenhuis hebben inmiddels UZI-passen tot hun beschikking. In het BovenIJ ziekenhuis in Amsterdam wordt sinds eind juli ervaring opgedaan met het BSN. Er heeft een uitvoerige analyse op de initiële vulling plaatsgevonden. In december zal de patiëntenadministratie van het BovenIJ met het BSN gaan werken. De kwalificatie van Sara als ZSP voor het ziekenhuis is nagenoeg afgerond. Hiermee zijn ook in Amsterdam alle componenten gereed om in de keten van apotheken - ZSP - LSP - ziekenhuis berichten uit te wisselen. Het BovenIJ ziekenhuis heeft in de testomgeving al berichten uitgewisseld met het LSP. De afspraak is gemaakt dat eerst het Sint Franciscus Gasthuis uitgebreid functionele ketentesten uit zal voeren en dat daarna het BovenIJ ziekenhuis het EZIS systeem van Chipsoft in gebruik zal nemen.

2.4. Landelijke invoering EMD/WDH

Op 18 juli heeft de Stuurgroep ICT & Innovatie het plan voor de landelijke invoering EMD/WDH vastgesteld. De aanpak is erop gericht de brede landelijke invoering planmatig,

effectief, efficiënt en beheerst te laten verlopen. Zoals bekend is de besluitvorming over het moment waarop bredere landelijke invoering start afhankelijk van drie factoren: ervaringen in de pilots, de audit landelijke voorzieningen en wetgeving. Bij deze besluitvorming zullen uit het oogpunt van zorgvuldigheid ook de ervaringen van de eerste koploperregio's die nu aansluiting voorbereiden, worden betrokken.

Op basis van de door de Stuurgroep ICT & Innovatie vastgestelde aanpak voor de landelijke invoering vinden nu de volgende activiteiten in dit verband plaats.

- VWS heeft een concept-invoeringsplanning opgesteld voor de eerstkomende periode. Hierbij is rekening gehouden met de capaciteit van de centrale voorzieningen, de planningen van de leveranciers die nu of binnen afzienbare tijd beschikken over een typegekwalificeerde applicatie en de bereidheid en mogelijkheden van de regio's.
- De eerste twee planningsoverleggen WDH hebben plaatsgevonden met de leveranciers die hebben aangegeven dat zij komend kwartaal zorgaanbieders gaan aansluiten op het LSP en vertegenwoordigers van de centrale voorzieningen. Aanvullend wordt met een aantal leveranciers individueel gesproken om te komen tot verdere planning voor de eerste kwartalen van 2008.
- Op 3 december vindt het eerste planningsoverleg voor EMD plaats. Hiervoor zijn de leveranciers uitgenodigd die een XIS-type kwalificatie hebben of deze op korte termijn zullen verkrijgen. Tijdens het planningsoverleg worden de kansrijke regio's vastgesteld. Ter voorbereiding wordt door de regiocoördinator alvast gesproken met deze kansrijke regio's en worden vervolgspraken gemaakt over de implementatie.
- Met de regio's die aan de slag gaan met de voorbereidingen voor aansluiting op het LSP worden door VWS afspraken gemaakt over de informatie- en ondersteuningsbehoefte. Afstemming van leveranciersplanningen en capaciteit centrale voorzieningen vindt plaats via het planningsoverleg, dat in september voor WDH van start is gegaan.

Voortgang in de WDH-regio's

In regio Nijmegen hebben vier huisartsenpraktijken en de huisartsenpost, Coöperatieve Huisartsendienst Nijmegen, de GBZ-kwalificatie succesvol afgerond. Er is een start gemaakt met de initiële BSN-vulling. Daarna kunnen de patiënten van de aangesloten praktijken worden aangemeld aan het LSP en kan ook in regio Nijmegen ervaring worden opgegaan met het gebruik van WDH.

Ook in regio Utrecht wordt voortgang geboekt. Voor de deelnemers zijn de benodigde UZI-middelen aangevraagd en de praktijken hebben een begin gemaakt met het overgaan op de XIS-versie van het HIS waarmee de zorgaanbieder aan kan sluiten op het LSP. Voor sommige praktijken betekent dit tevens een migratie naar een andere leverancier.

In Friesland wordt de ZSP-leverancier binnenkort gekwalificeerd. Eind november is de XIS-kwalificatie van het informatiesysteem van leverancier Labelsoft voor de huisartsenpost afgerond. De eerste praktijken zijn bezig met de voorbereidingen. Zo hebben de deelnemers onder meer een ADEMD cursus gevolgd.

In Drenthe is de ZSP inmiddels gekwalificeerd en zijn de eerste praktijken benaderd voor de aansluiting op het LSP. Met het behalen van de XIS-kwalificatie van het informatiesysteem van leverancier Labelsoft, kan de applicatie bij de zorgaanbieder geïmplementeerd worden. Ook in Drenthe wordt door de eerste praktijken begonnen met het volgen van ADEMD trainingen.

Naast de bekende WDH-koploperregio's zijn er inmiddels verkennende gesprekken geweest met de regio's Noord Holland, Zwolle, Rotterdam en Haaglanden over het WDH-traject. Met Noord Holland is een planning gemaakt welke nu wordt getoetst bij de zorgaanbieders. Daarbij zal de HAP in Zaanstreek/Waterland aan het einde van het eerste kwartaal in 2008 als eerste aansluiten in combinatie met een aantal Promedico-huisartsen uit de directe omgeving.

Voortgang in de EMD-regio's

Het St. Jansdal ziekenhuis in Harderwijk heeft de benodigde UZI-middelen aangevraagd en is zich aan het voorbereiden op een druppelsgewijze invoer van het BSN, welke parallel met de EMD invoering wordt gestart. Er zijn afspraken gemaakt met leverancier iSoft over de implementatie van de gekwalificeerde software, die geschikt is gemaakt voor BSN en EMD in het ziekenhuis. Het is de bedoeling dat het St. Jansdal en drie apotheken uit de regio rond de jaarwisseling aangesloten worden.

In Noord-Holland Noord zijn de technische voorbereidingen begonnen bij het psychiatrisch ziekenhuis van GGZ Noord-Holland Noord om aan te sluiten op het EMD. Hiertoe zijn afspraken met leveranciers McKesson en Farmedvisie gemaakt over de mogelijkheden voor BSN verwerking en LSP koppeling. De verwachting is dat het ziekenhuis in het eerste kwartaal van 2008 wordt aangesloten op het LSP.

Nu de pilot's en de Wet gebruik BSN in de Zorg in een vergevorderd stadium zijn, worden er nieuwe regio's geïnventariseerd die aan de gang kunnen en willen met de EMD invoering. Gezamenlijk met zorgaanbieders en XIS leveranciers wordt hiertoe een lijst opgesteld. Hierbij wordt er onder meer bekeken of er regionale samenwerkings-verbanden aanwezig zijn en in welke mate de gekwalificeerde XIS-en zijn vertegenwoordigd.

3. Invoering BSN in de zorg

Omschrijving

Het BSN zorgt voor de unieke identificatie van burgers. Het gebruik van het BSN in de zorg maakt het mogelijk betrouwbaar en efficiënt informatie over patiënten of cliënten tussen zorgverleners uit te wisselen. Dit helpt medische fouten te voorkomen en is daarom van belang voor de kwaliteit van de zorg. Het BSN zal ook worden gebruikt in het declaratieverkeer.

Mijlpalen

Hieronder volgt een opsomming van de meest significante mijlpalen ten aanzien van de invoering van het BSN in de sector EMD/WDH.

	Omschrijving	Datum
Wet- en regelgeving BSN		
v 1	Beschikking gebruik sofnummers door koplopers	12-06-2006
v 2	Wet Gebruik BSN in de zorg Tweede Kamer	10-10-2006
v 3	Wet Gebruik BSN in de zorg Eerste Kamer, voorbereidend onderzoek	25-09-2007
4	Inwerkingtreding Wet Gebruik BSN in de zorg	Ntb
Pilots BSN		
v 5	Start pilot Erasmus	Mei 2006
v 6	Start pilot Zegen	Oktober 2006
v 7	Start gebruiksfase BSN Erasmus	13-02-2007
v 8	Start gebruiksfase BSN Zegen	01-03-2007
v 9	Eindevaluatie gebruikersfase pilot Erasmus	09-06-2007
v 10	Eindevaluatie gebruikersfase pilot Zegen	09-06-2007
v 11	Best practices pilot Erasmus en ZEGEN	Oktober 2007
v 12	Eindevaluatie pilot cure overig	November 2007
13	Start gebruiksfase pilot care	December 2007
14	Eindevaluatie pilot care	December 2007

Stand van zaken

Pilot Erasmus MC

Het EMC is in februari 2007 gestart met het gebruik van BSN. De pilot-gebruiksfase is afgesloten met een evaluatierapportage. De opgedane ervaringen en tips zijn vastgelegd in een document "Best Practices Ziekenhuizen", dat verwerkt wordt in het Handboek invoering en gebruik BSN in de zorg. Deze Best Practices zijn inmiddels aangevuld met de ervaringen van Sint Franciscus Gasthuis bij haar BSN-invoering. In Q4 stelt EMC een plan van aanpak op voor de resterende activiteiten om compleet BSN-proof te gaan werken, met het oog op de aanstaande inwerkingtreding van de Wbsn-z.

Pilot ZEGEN Nijmegen

De huisartsenpost CHN is sinds maart doende met het regulier gebruik van BSN. De pilot-gebruiksfase is afgesloten met een evaluatierapportage. Ook hier zijn praktische tips vastgelegd in een document "Best Practices Huisartsenposten". Binnenkort start de invoering van BSN bij een huisartsenpraktijk in Nijmegen.

Pilot Tandartsen

In de sector cure overig wordt een BSN-pilot uitgevoerd met vier tandartsen. Begin augustus zijn de tandartsen gestart met het gebruik van BSN in hun praktijken in het kader van de pilot. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de NMT, de grootste koepelorganisatie van de tandartsen. De gebruiksfase is inmiddels geëvalueerd en de bevindingen en aanbevelingen/acties zijn vastgelegd in een concept evaluatierapportage. Ook zijn de overige ICT-leveranciers uit de sector cure overig begin oktober nader voorgelicht over de ervaringen van de in de pilot betrokken ICT-leveranciers.

De NMT is bezig met het ontwikkelen van een beknopt stappenplan voor tandartsen op basis van het Handboek én de ervaringen uit de pilot. De bevindingen van deze BSN-pilot worden via de klankbordgroep Cure Overig gedeeld met vertegenwoordigers van enkele andere grote koepels uit deze sector (allen kleine beroepspraktijken zoals fysiotherapeuten, psychotherapeuten en logopedisten). Hiermee worden deze koepels in stelling gebracht om een actieve rol te spelen bij de invoering van het BSN door hun achterban.

Pilot AWBZ Friesland

In oktober is in samenspraak met de pilot-deelnemers, de evaluatie gestart van de start- en voorbereidingsfase. De pilot wijst uit hoe belangrijk de rol van het BSN in gegevensuitwisseling in de AWBZ is en kan worden. Daarnaast ontstaat inzicht in de mogelijkheden tot (verdere) verbetering van de kwaliteit van de gegevens in de AWBZ brede Zorgregistratie. In de pilot wordt ook duidelijk dat het belangrijk is goede afspraken te maken tussen zorgaanbieders, het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) en het zorgkantoor over de invoering van het BSN, zodat de invoering van het BSN in de AWBZ in het geplande invoeringsjaar soepel kan verlopen voor alle betrokken partijen. De ervaringen die in de pilot worden opgedaan, geven bruikbare resultaten voor de voorbereiding van de landelijke invoering van het BSN in de AWBZ. De plannen voor die landelijke invoering worden inmiddels verder voorbereid en concreet ingevuld.

Landelijke Invoering BSN

De aanpak voor de landelijke invoering van het BSN is geactualiseerd in het licht van de pilotervaringen, de aanpak voor de landelijke invoering EMD/WDH en de voortgang van de wetgeving. Overigens betreffen de in het plan beschreven activiteiten primair de sectoren cure overig en care. De activiteiten die in het kader van de BSN-invoering in de sector cure EMD/WDH worden verricht, zijn meegenomen in de aanpak landelijke invoering EMD/WDH.

4. Ondersteuning en voorlichting invoering EMD/WDH en BSN

Omschrijving

In het kader van de Invoering EMD/WDH en BSN worden verschillende doelgroepen geïnformeerd en ondersteund.

Het implementatiesucces van EMD en WDH als eerste hoofdstukken van het landelijk EPD, hangt onder andere af van de inzet van de zorgaanbieders: zij zullen concrete stappen moeten zetten voor de invoering. Zorgaanbieders worden hierbij ondersteund met informatie en implementatiehulpmiddelen. De benadering van deze doelgroep vindt rechtstreeks en via koepelorganisaties plaats. Er worden diverse communicatiekanalen en –middelen ingezet.

Zorgconsumenten dienen adequaat geïnformeerd te worden over de komst van het landelijk EPD. In het bijzonder dienen zij gewezen te worden op hun rechten.

4.1. Communicatie en voorlichting

Omschrijving

Bij de benadering van zorgaanbieders en hun leveranciers en zorgconsumenten worden diverse communicatiekanalen en –middelen ingezet.

Mijlpalen

	Omschrijving	Datum	
Landelijke voorlichting aan de zorgconsument			
v	1	Video EPD voor leden van de NPCF	28-11-2006
v	2	Concept EPD voorlichtingsmateriaal gereed	15-01-2007
v	3	Flyer voor zorgconsument over BSN in de zorg	Q2 2007
v	4	Wachtkamerposter BSN	Q1 2008
	5	Start beproeven voorlichtingsmateriaal in de EMD pilots	Q4 2007
	6	Vorbereiding herdruk flyer zorgconsumenten	Q4 2007
Landelijke voorlichting aan zorgaanbieders			
v	7	Video EPD voor zorgaanbieders en -verleners	15-05-2006
v	8	BSN video voor zorgaanbieders en -verleners	01-07-2007
v	9	BSN brochure - beproeven in BSN pilots	Q3 2007
v	10	Start informatiebijeenkomsten over BSN voor zorgaanbieders	Q4 2007
	11	Landelijke mailing BSN naar zorgaanbieders	Q1 2008
	12	BSN Voorlichtingsmateriaal zorgaanbieders	Q1 2008
	13	BSN Landelijke mailing invoering verplicht gebruik	Q4 2008

Stand van zaken

Communicatieplan Landelijke Invoering

Het Communicatieplan Landelijke Invoering EMD en WDH versie 1.1 is in september vastgesteld. Dit communicatieplan beschrijft de communicatiestrategie richting zorgaanbieders EMD/WDH en zorgconsumenten over het landelijk EPD en BSN. Communicatieactiviteiten richting overige zorgaanbieders zijn beschreven in het Invoeringsplan BSN.

Zorgaanbieders

Begin 2008 start de eerste fase van de communicatiecampagne ichting zorgaanbieders EMD/WDH. De campagne start met een landelijke mailing (brief en brochure) van VWS aan alle individuele zorgaanbieders waarin de inwerkingtreding van de wet gebruik BSN in de zorg wordt aangekondigd. Ook vinden informatiebijeenkomsten over EMD/WDH en BSN plaats voor zorgaanbieders die in overleg met een aantal koepelorganisaties worden ingevuld. Inmiddels heeft overleg plaatsgevonden met de KNMP, LHV, NVZ, VHN en NFU over de nadere invulling van deze bijeenkomsten voor de EMD/WDH zorgaanbieders. De eerste bijeenkomst vindt plaats in januari (VHN en LHV).

De doelgroep zorgaanbieders Care en Cure overig, die voorsnog niet met invoering van het landelijke EPD te maken hebben, zullen eveneens een mailing krijgen over het aanstaande gebruik van BSN in de zorg. De mailing wordt een jaar later herhaald in verband met het eindigen van het overgangsjaar. De koepels van de sector Cure overig zullen in december 2007 geïnformeerd worden over de invoering van BSN in de zorg door middel van een voorlichtingsbijeenkomst. Ook voor de ICT-leveranciers Cure overig vinden in december voorlichtingsbijeenkomsten plaats. Bijeenkomsten voor de zorgaanbieders Care en de ICT-leveranciers Care volgen in 2008.

Zorgconsumenten

Zorgconsumenten zullen in november/december geïnformeerd worden door het ministerie van BZK over het BSN vanwege de inwerkingtreding van de Wabb. Dit gebeurt via een website, brochures bij gemeenten en bibliotheken, een advertentie in huis-aan-huisbladen en free publicity. Op verzoek van het ministerie van VWS wordt in de communicatie specifiek ingegaan op het gebruik van BSN in de zorg.

4.2. Ontwikkeling implementatieloket en –hulpmiddelen

Omschrijving			Datum
Algemeen			
v	1	Nieuwsbrieven	Doorlopend
v	2	Website www.invoering-epd.nl	Doorlopend
v	3	Algemene informatiedesk 0900 - 2324342	15-06-2006
Implementatieloket en -hulpmiddelen			
v	4	Implementatiehandleiding BSN voor koplopers v 1.0	31-08-2005
v	5	Handboek invoering BSN 1.1	17-01-2007
v	6	Handboek EMD/WDH (in gebruik genomen in pilots)	01-11-06/01-02-07
v	7	Handboek EMD/WDH versie 1.2	25-05-2007
	8	Handboek EMD/WDH versie 2.0	Dec 2007
	9	Handboek invoering BSN 2.0	Dec 2007
	10	e-learning module BSN en EMD/WDH	Q1 2008/ Mrt 2008
	11	Lancering portal website (één loket)	Maart 2008

Op de websites www.minvws.nl/dossiers/burgerservicenummer en www.invoering-epd.nl vinden de verschillende doelgroepen informatie en ondersteunende middelen bij de invoering.

Er zijn nieuwsbrieven over EMD/WDH en BSN afgestemd op de verschillende doelgroepen met informatie over de status en de voortgang van de invoering. Sinds augustus 2007 verschijnt eveneens de *EPDflits*, een digitale nieuwsbrief voor ICT-leveranciers.

Er wordt één loket gerealiseerd waar zorgaanbieders tijdens het implementatie-traject ondersteund worden met tal van middelen. Het loket wordt in het eerste kwartaal van 2008 gerealiseerd.

Er worden diverse implementatiehulpmiddelen aangeboden zoals de handboeken BSN en EMD/WDH, een film over BSN en een film over het EPD en middelen voor patiëntenvoorlichting. Deze middelen zijn via de website te downloaden of te bestellen in gedrukte of andere vorm.

Het 'Handboek invoering en gebruik BSN in de zorg' is bedoeld als praktische handleiding voor de (toekomstige) gebruikers van het BSN in de zorg. Daarbij gaat het om het brede veld van zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars. Het biedt handvatten voor het implementeren en gebruiken van het BSN in de eigen organisatie. Informatie aan patiënten/cliënten valt buiten het bestek van dit handboek. Zij worden afzonderlijk geïnformeerd over de invoering van het BSN in de zorg. Een nieuwe versie van het Handboek Invoering en gebruik BSN in de zorg, waarin de ervaringen uit de pilots zijn verwerkt, is in de maak. Oplevering staat gepland voor december.

Het handboek EMD/WDH biedt concrete en praktische informatie aan zorgaanbieders over de invoering van het EMD en WDH. Het handboek bestaat uit een stappenplan en verdiepingsmateriaal. In januari is de eerste versie van het Handboek EMD/WDH in beperkte oplage verspreid onder de eerste deelnemers van de WDH en EMD pilots. De volgende versie (1.2) van het Handboek EMD/WDH is in mei 2007 uitgebracht. Een belangrijk verschil met de vorige versies is dat de twee versies WDH (één voor huisartsenpraktijken en één voor huisartsenposten) en drie versies EMD (één voor huisartsenposten, één voor apothekers en één voor ziekenhuizen) zijn gecomprimeerd tot één versie. Deze versie wordt in beperkte oplage verspreid onder de deelnemers van de WDH en EMD pilots. Er is een nieuwe versie van het handboek (2.0) in de maak; het zal in het vierde kwartaal van 2007 verschijnen.

Om in korte tijd een grote en diverse groep zorgaanbieders zelfstandig en tijd- en plaatsonafhankelijk kennis te laten maken met de belangrijke begrippen in het kader van de invoering van EMD-WDH en BSN worden e-learningmodules ingezet. E-learning biedt de mogelijkheid tot kennisoverdracht en tot oefening met het gebruik van nieuw in te voeren toepassingen. De BSN-module wordt begin 2008 opgeleverd. In Q1 2008 wordt het aanbod van e-learning uitgebreid met de modules 'Werken met het EMD' en 'Werken met het WDH'.